

Parisa Liljestrand: Invigningsanförande vid Folk och Kultur 2026

Talare
Parisa Liljestrand
Kulturminister

Datum
4 februari 2026

Plats
Eskilstuna

1 Idag samlas vi för Folk och Kultur.

Vi gör det på en dag som bär sorg. På årsdagen av skjutningen på Campus Risbergska. En händelse som skakade hela vårt samhälle.

5

När ord ibland inte räcker till, när saker händer som är för svåra att förstå, då söker vi något annat. Något som hjälper oss att hålla ihop.

Ofta är det där kulturen kliver fram.

10

En plats där vi kan mötas utan att alltid vara överens. Där känslor får ta plats. Där vi stannar upp, ser och lyssnar, mer än vi själva talar.

Där motstridiga perspektiv möts och där sammanhang skapas.

15

Vi ser det tydligt i vår omvärld.

I Ukraina, där poesi, musik och teater fortsätter att skapas mitt under krigets brutalitet. Ibland som en flykt från verkligheten. Men oftast för att orka leva i den.

20

Vi ser det i Iran, där modiga människor som demonstrerar för sin frihet sjunger tillsammans. Gamla visor som burits genom generationer – och som nu ljuder igen, som ett sätt att hålla fast vid hoppet.

25

I persisk poesi finns en stillsam tanke om frihet som inte ropar, men som bär långt:

”Del azad bashad, jahan azad ast.” När hjärtat är fritt, blir världen fri.

Och i kulturen finns en frihet som inte låter sig tystas.

Men vad är då kultur i vår svenska vardag?

35

För någon är det att gå på Dramaten.

För en annan att skapa en spellista på Spotify.

40 Någon vill låna böcker på biblioteket och delta i en studiecirkel tillsammans med andra.

Någon annan föredrar att lyssna på en ljudbok på löpbandet, ensam.

45 Kultur är olika saker för olika individer – och det är kulturens styrka.

Min egen resa är ett exempel på det. Jag växte upp i ett hem där persiska dikter reciterades högt. Där Hafez ord levde i vardagen. Där visor sjöngs tillsammans – inte för att uppträda, utan för att höra ihop.

50

När vi kom till Sverige mötte vi en ny kultur, ett nytt språk. Och vi lärde oss svenska – inte bara genom skolböcker och SFI – utan genom musik och litteratur.

55 Genom Lisa Nilsons ”Himlen runt hörnet”.

Genom boken ”Svenska dikter” som min mamma fick, och som jag fortfarande har kvar.

60 Kultur blev en bro mellan språk och mellan människor. Mellan det vi var och det vi höll på att bli. Och vi förändrades. Inte till något annat, men till något mer.

En förändring som krävde vilja och tid, och en förståelse för att vi inte förlorat
65 något genom det vi lämnat, utan vunnit något nytt.

Även kultur förändras över tid.

70 Genom nya idéer, trender och teknik.

En gång i tiden var bildkonst synonymt med oljemålningar. Så är det inte längre.

75 En gång i tiden var det ett privilegium för några få att kunna läsa och äga böcker. Så är det inte heller längre.

Många av oss minns med värme hur det var att bläddra bland skivorna i skivaffären – samtidigt som vi i dag har hela världens musik i våra telefoner.

80 Tekniken utvecklas, och våra beteenden med den.

Konstant är däremot vår längtan efter bilder, musik och berättelser som berör.

85 Vi varken kan eller ska stoppa förändring. Däremot ska vi möta den på ett så klokt sätt som möjligt.

Och då syftar jag inte bara på den tekniska utvecklingen, utan också på den geopolitiska omställningen som vi är mitt uppe i.

90 Som regering har vi redan dragit slutsatser och agerat:

För första gången någonsin ingår kulturen och kulturarvet i Sveriges säkerhetsstrategi. För första gången har vi utsett beredskapsmyndigheter på kulturens område. Det är ett avgörande skifte i synen på kultur.

95

Att rusta kulturen handlar också om att synliggöra den i sin helhet.

Den får inte reduceras till att bara handla om det som är offentligt finansierat.

100 Missförstå mig inte nu.

Det offentliga, på alla nivåer, ska ta ett stort ansvar för ett levande kulturliv i hela vårt land.

105 Men kulturen är så mycket större än så.

Den lever i föreningar och företag, i ideella krafter och lokala initiativ.

110 I människor som engagerar sig, bidrar och tar ansvar.

Det är precis därför jag arbetar för kulturens rätt till breddad finansiering – och breddat engagemang.

115 Inte för att offentligt stöd ska ersättas. Utan för att det totala stödet till – och engagemanget för – kulturen ska växa.

För vi behöver rusta kulturen stark.

120 Genom att få in fler finansieringskällor och fler perspektiv.

Genom att stärka dess betydelse för vårt samhälle, inte bara i goda tider utan också i kris.

125 Och genom att göra den angelägen och relevant för ännu fler, oavsett hur deras val av kultur ser ut för dagen.

Källa

<div>Manuskript hämtat från regeringen.se (2026-02-06)</div>

130

Taggar

Moderaterna, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/parisa-liljestrand-invigningsanforande-vid-folk-och-kultur-2026>

135

140

145